

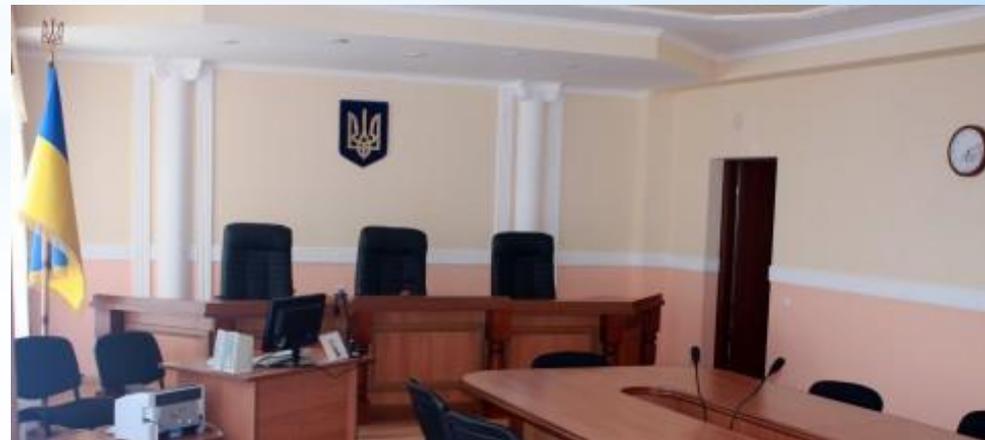
Конституційне право

***Тема: Конституційно-правовий статус органів
судової влади***

Судова влада

План:

1. Поняття судової влади і правосуддя. Засади організації судової влади в Україні. Універсальна юрисдикція судів. Судочинство в Україні. Конституційні засади здійснення правосуддя в Україні.
2. Система судоустрою в Україні.
3. Конституційно-правовий статус суддів. Порядок призначення і обрання суддів. Підстави і порядок припинення повноважень суддів. Права та обов'язки суддів. Суддівське самоврядування в Україні.
4. Правовий статус Вищої ради правосуддя в Україні.
5. Особливості юрисдикції Європейського суду з прав людини на території України.
6. Конституційно-правовий статус прокуратури України. Структура органів прокуратури в Україні. Функції і повноваження прокуратури України.
7. Конституційно-правове регулювання інституту адвокатури в Україні.

Правова база діяльності судової влади

- Конституція України
- Про судоустрій і статус суддів (02.06.2016 р.)
- Про Вищу раду правосуддя (21.12.2016 р.)
- Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини (23.02.2006 р.)
- Римський Статут Міжнародного Кримінального Суду (17.07.1998 р.)

Правосуддя

особлива функція державної влади, що здійснюється через розгляд і вирішення в судових засіданнях цивільних справ зі спорів, що стосуються прав та інтересів громадян, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань і кримінальних справ, і застосування встановлених законом карних заходів щодо осіб, винних у вчиненні злочину, або виправдання невинних.

Правосуддя в Україні здійснюється виключно судами та відповідно до визначених законом процедур судочинства

суди

народ

Через присяжних

Судоустрій України

Систему судоустрою складають

Місцеві суди

Апеляційні суди

Верховний Суд

Місцеві загальні суди

Місцеві спеціальні суди

Апеляційні загальні суди

Апеляційні спеціальні суди

Розгляд.:
• цивільні,
• кримін.,
• адміністр.
• справи про адмін. прав.

- Місцеві господарські суди;
- Місцеві адміністративні суди

Розгляд.:
• цивільні,
• кримін.,
• справи про адмін. прав.

- Апеляц. господарські суди;
- Апеляц адміністративні суди

У складі ВС діють:
1) Велика Палата Верховного Суду;
2) Касаційний адмін. суд;
3) Касаційний господ. суд;
4) Касаційний кримінальний суд;
5) Касаційний цивільний суд.

Окружні суди

Принципи судустрою

```
graph TD; A[Принципи судустрою] --> B[Територіальність]; A --> C[Інстанційність]; A --> D[Спеціалізація];
```

Територіальність

Спеціалізація

Інстанційність

Суди утворюються і ліквідуються

Законом

Проект закону вносить до Верховної Ради України Президент України після консультацій з Вищою радою правосуддя

Створення надзвичайних та особливих судів не допускається (ст.125 КУ)

Місцеві суди (I інстація)

Загальні

Господарські

Адміністративні

окружні суди

утворюються в одному або декількох районах чи районах у містах, або у місті, або у районі (районах) і місті (містах).

є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним законом

Апеляційний суд

```
graph TD; A[Апеляційний суд] --> B[діють як суди апеляційної інстанції, а у випадках, визначених процесуальним законом, - як суди першої інстанції, з розгляду цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення]; B --> C[утворюються в апеляційних округах]; C --> D[можуть утворюватися судові палати з розгляду окремих категорій справ];
```

діють як суди апеляційної інстанції, а у випадках, визначених процесуальним законом, - як суди першої інстанції, з розгляду цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення

утворюються в апеляційних округах

можуть утворюватися судові палати з розгляду окремих категорій справ

Вищі спеціалізовані суди

У системі судоустрою діють вищі спеціалізовані суди як суди першої та апеляційної інстанції з розгляду окремих категорій справ

Вищий суд з питань інтелектуальної власності

(Указ 2017 р. фактично створений 13 лютого 2020 року)

Вищий антикорупційний суд

здійснює правосуддя як суд першої та апеляційної інстанції у кримінальних провадженнях щодо злочинів, віднесених до його юрисдикції (підсудності) процесуальним законом (Закон від 07.06.2018 р.)

У складі вищого спеціалізованого суду
утворюються

Судові палати

для розгляду окремих
категорій справ у першій
інстанції

апеляційна палата для
розгляду справ в апеляційній
інстанції

Верховний суд

є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом

Касаційний кримінальний суд

Касаційний господарський суд

Касаційний адміністративний суд

Касаційний цивільний суд

Велика Палата Верховного Суду

У кожному касаційному суді утворюються судові палати з розгляду окремих категорій справ з урахуванням спеціалізації суддів (Кількість та спеціалізація судових палат визначаються рішенням зборів суддів касаційного суду)

**У Касаційному адміністративному суді
обов'язково створюються окремі палати для розгляду справ
щодо (про)**

```
graph TD; A["У Касаційному адміністративному суді  
обов'язково створюються окремі палати для розгляду справ  
щодо (про)"] --> B["податків, зборів та інших  
обов'язкових платежів"]; A --> C["захисту соціальних прав"]; A --> D["виборчого процесу та  
референдуму, а також захисту  
політичних прав громадян"];
```

**податків, зборів та інших
обов'язкових платежів**

захисту соціальних прав

**виборчого процесу та
референдуму, а також захисту
політичних прав громадян**

У Касаційному господарському суді
обов'язково створюються окремі палати для розгляду справ
щодо (про)

банкрутство

захисту прав інтелектуальної
власності, а також пов'язаних з
антимонопольним та
конкурентним законодавством

корпоративних спорів,
корпоративних прав та цінних
паперів

Голова Верховного Суду

обирається

Пленумом Верховного Суду (більшістю) з числа суддів Верховного Суду строком на 4 роки з правом обіймати посаду Голови Верховного Суду не більше двох строків поспіль

Повноваження Голови Верховного Суду також припиняються достроково внаслідок висловлення йому недовіри Пленумом Верховного Суду

Суддя Верховного Суду


```
graph TD; A[Суддя Верховного Суду] --> B[здійснює правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом]; A --> C[бере участь у розгляді питань, що виносяться на засідання Пленуму Верховного Суду]; A --> D[аналізує судову практику, бере участь у її узагальненні]; A --> E[бере участь у розгляді питань, що виносяться на збори суддів відповідного касаційного суду, та здійснює інші повноваження];
```

здійснює правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом

бере участь у розгляді питань, що виносяться на засідання Пленуму Верховного Суду

аналізує судову практику, бере участь у її узагальненні

бере участь у розгляді питань, що виносяться на збори суддів відповідного касаційного суду, та здійснює інші повноваження

Голова Касаційного Суду

обирається

шляхом таємного голосування зборами суддів відповідного касаційного суду з числа суддів цього суду

Строком на 4 роки з правом обіймати посаду Голови Верховного Суду не більше двох строків поспіль

може бути достроково звільнений з посади за ініціативою не менш як однієї третини від загальної кількості суддів відповідного касаційного суду шляхом таємного голосування більшістю голосів суддів відповідного касаційного суду

Судові палати Касаційного Суду

```
graph TD; A[Судові палати Касаційного Суду] --> B[здійснюють правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом]; A --> C[аналізують судову статистику та вивчають судову практику]; A --> D[здійснюють інші повноваження];
```

здійснюють правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом

аналізують судову статистику та вивчають судову практику

здійснюють інші повноваження

Велика Палата Верховного Суду

Є

постійно діючим колегіальним органом Верховного Суду

до складу якого
входить

21 суддя

Велика Палата Верховного Суду

```
graph TD; A[Велика Палата Верховного Суду] --> B[здійснює перегляд судових рішень у касаційному порядку з метою забезпечення однакового застосування судами норм права]; A --> C[діє як суд апеляційної інстанції у справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції]; A --> D[аналізує судову статистику та вивчає судову практику, здійснює узагальнення судової практики]; A --> E[здійснює інші повноваження];
```

здійснює перегляд судових рішень у касаційному порядку з метою забезпечення однакового застосування судами норм права

діє як суд апеляційної інстанції у справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції

аналізує судову статистику та вивчає судову практику, здійснює узагальнення судової практики

здійснює інші повноваження

Судді Верховного Суду обираються до Великої палати

зборами суддів відповідних касаційних судів з числа суддів таких касаційних судів

Кожен касаційний суд у складі Верховного Суду обирає по п'ять суддів до Великої Палати Верховного Суду (Голова Верховного Суду входить за посадою)

Суддя Верховного Суду, обраний до Великої Палати, здійснює повноваження судді Великої Палати Верховного Суду протягом трьох років (крім Голови Верховного Суду), але не більше двох строків поспіль.

Суддя Верховного Суду, обраний до Великої Палати, а також Голова Верховного Суду не здійснюють правосуддя у відповідному касаційному суді

Пленум Верховного Суду

є

колегіальним органом, до складу якого входять усі судді Верховного Суду.

Засідання Пленуму ВС є повноважним за умови присутності на ньому не менше $\frac{2}{3}$ від складу Пленуму

скликається

Головою Верховного Суду

не менш як $\frac{1}{4}$ від складу суддів Верховного Суду

У разі потреби, але не рідше одного разу на 3 місяці

Вимоги до кандидата на посаду судді (загальні ст.127 КУ)

громадянство

компетентність та
добросесність

від 30 до 65 років

володіння державною мовою

вища юридична освіта

Стаж професійної діяльності у
сфері права 5 років

Суддя не може поєднувати свою діяльність із підприємницькою, адвокатською діяльністю, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу та належати до політичних партій чи професійної спілки

**Компетентність та доброчесність
(судді+кандидата)**

здійснюється

**Вищою кваліфікаційною комісією
(з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді)
здійснювати правосуддя у відповідному суді)**

**Критеріями
кваліфікаційного
оцінювання є**

**компетентність
(професійна,
особиста, соціальна
тощо)**

професійна етика

доброчесність

Вища кваліфікаційна комісія суддів

є державним колегіальним органом суддівського
врядування, який на постійній основі діє у системі
правосуддя України

Складається
з 16 членів

Призначаються Вищою радою правосуддя на 4 роки (не більше
двох строків поспіль)

Громадська рада добросовісності

утворюється з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та добросовісності для цілей кваліфікаційного оцінювання

Складається
з 20 членів

Суддя Вищого спеціалізованого суду з питань інтелектуальної власності

має стаж роботи на посаді судді
не менше трьох років

має досвід професійної діяльності
адвоката щодо здійснення
представництва в суді у справах
щодо захисту прав
інтелектуальної власності
щонайменше п'ять років

має досвід професійної діяльності
представника у справах
інтелектуальної власності
(патентного повіреного)
щонайменше п'ять років

або

має сукупний стаж
(досвід) роботи
(професійної
діяльності) відповідно
до вимог, щонайменше
п'ять років

Суддею антикорупційного суду може бути особа, яка відповідає таким вимогам

яка

володіє знаннями та практичними навичками, необхідними для здійснення судочинства у справах, пов'язаних з корупцією, та відповідає одній із таких вимог

має стаж роботи на посаді судді не менше п'яти років

має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше сім років

має досвід професійної діяльності адвоката, у тому числі щодо здійснення представництва в суді та/або захисту від кримінального обвинувачення щонайменше 7 сім років

або

має сукупний стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) відповідно до вимог, щонайменше сім років

Суддею апеляційного суду може бути особа, яка відповідає таким вимогам

має стаж роботи на посаді
судді не менше п'яти років

має науковий ступінь у сфері
права та стаж наукової
роботи у сфері права
щонайменше сім років

має досвід професійної
діяльності адвоката, в тому
числі щодо здійснення
представництва в суді та/або
захисту від кримінального
обвинувачення щонайменше
сім років

або

має сукупний стаж
(досвід) роботи
(професійної діяльності)
щонайменше сім років

Суддею Верховного Суду
може бути особа, яка відповідає вимогам до
кандидатів на посаду судді

а також відповідає одній із таких вимог

Не більше
200
суддів

має стаж роботи на посаді судді
не менше десяти років

має науковий ступінь у сфері
права та стаж наукової роботи у
сфері права щонайменше
десять років

має досвід професійної діяльності
адвоката, в тому числі щодо
здійснення представництва в суді
та/або захисту від кримінального
обвинувачення щонайменше
десять років

або

має сукупний стаж
(досвід) роботи
(професійної
діяльності) щонайменше
десять років

Не може бути призначений суддею громадянин, який

визнаний судом обмежено дієздатним або недієздатним

якщо є заборона обіймати відповідну посаду

має хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню функцій зі здійснення правосуддя

Якщо було раніше звільнено з посади судді за вчинення дисц. проступку, грубе нехтування обов'язками, невідповідність і т.д.

має незняту чи непогашену судимість

звільнено з посади судді за результатами кваліфікаційного оцінювання

Гарантії незалежності суддів (ст.126 КУ)

Суддя є недоторканим

Без згоди Вищої ради правосуддя суддю не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку суду

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення може повідомити лише Генеральний прокурор або його заступник

Імунітет автоматично припиняється у разі затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину

Суддю не може бути притягнуто до відповідальності за ухвалене ним судове рішення

за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку

УКАЗ
Президента України

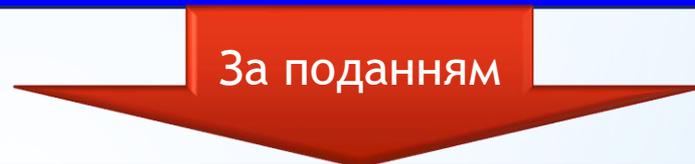

Суддя призначається на посаду

Президентом України

(видає указ про призначення судді не пізніше 30 днів із дня отримання відповідного подання Вищої ради правосуддя)

Вищої ради правосуддя

Набуває повноваження з моменту складення присяги

Суддя обіймає посаду безстроково. В Україні судді мають єдиний статус незалежно від місця суду в системі судоустрою чи адміністративної посади, яку суддя обіймає в суді.

Як стати суддею в Україні

КАНДИДАТАМИ на посади суддів можуть бути:

- Помічники суддів
- Юристи

+ від 30 років

+ Вища юридична освіта

+ 5 років правничого стажу

ВККС оголошує добір на посади суддів

Кандидати подають документи

Допуск до добору від ВККС

Відбірковий іспит (анонімне тестування)

ВККС одразу у присутності кандидатів перевіряє роботи та визначає прохідний бал

не нижче, ніж **75%** від макс. балу

Кандидатів зараховують до резерву, який ВККС формує за рейтингом

не нижче, ніж **75%** від макс. балу

Кваліфікаційний іспит (анонімне письмове тестування та виконання письмового практичного завдання)

Спеціальна підготовка у Національній школі суддів

Спецперевірка кандидатів (в т. ч. від НАЗК)

ВККС оголошує конкурс на заміщення вакантних посад у судах

ВККС рекомендує Вищій раді правосуддя призначити на посади суддів кандидатів з найвищим рейтингом з тих, що виявили бажання працювати у тому чи іншому суді

ВРП розглядає рекомендацію ВККС і вносить подання Президентові про призначення суддів

Президент своїм указом призначає відповідних суддів

Вища рада правосуддя

є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування, який діє в Україні на постійній основі для забезпечення незалежності судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного та високопрофесійного корпусу суддів, додержання норм Конституції і законів України, а також професійної етики в діяльності суддів і прокурорів.

Складається
з 21 члена

обираються (призначаються) строком на чотири роки. Одна й та сама особа не може обіймати посаду члена Вищої ради правосуддя два строки поспіль

Вища рада правосуддя

Складається з 21
члена

10

обирає з'їзд суддів
України з числа суддів
чи суддів у відставці

2

обирає з'їзд адвокатів
України

2

призначає Президент
України

2

обирає всеукраїнська
конференція
прокурорів

2

обирає Верховна Рада
України

2

обирає з'їзд представників
юридичних вищих
навчальних закладів та
наукових установ

Голова Верховного Суду входить до складу Вищої ради
правосуддя за посадою

ВККС

Вища кваліфікаційна комісія суддів

ВРП

Вища рада правосуддя

- проводить **добір кандидатів** на посади суддів;

- вносить до ВРП **рекомендації про призначення**;

- вносить **подання** Президенту **про призначення суддів**;

Президент видає указ про призначення суддів.

- проводить **кваліфікаційне оцінювання суддів**;

- забезпечує ведення **суддівського досьє**.

- забезпечує здійснення **дисциплінарного провадження** щодо суддів;

- надає **згоду** на **затримання чи арешт суддів**;

- ухвалює рішення про **звільнення суддів**;

- ухвалює рішення про **переведення чи відрядження**.

ВККС

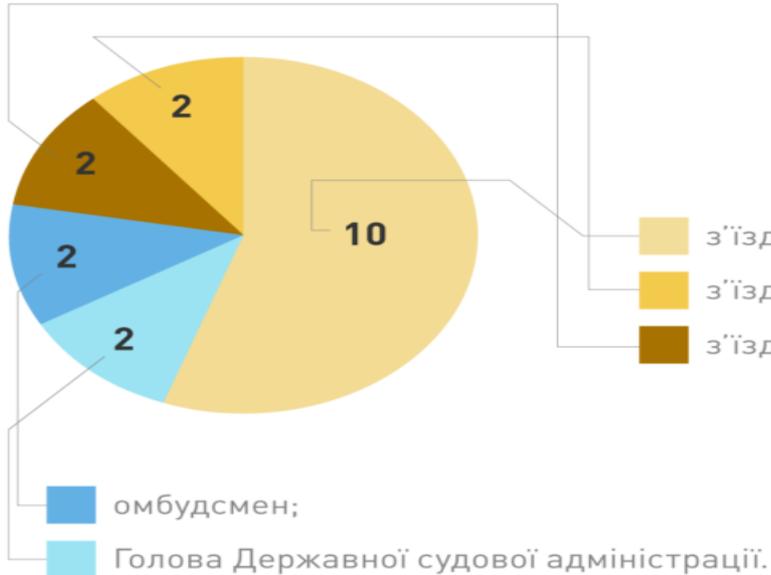
Вища кваліфікаційна комісія суддів

16 членів

терміном на **4** роки

ВРП

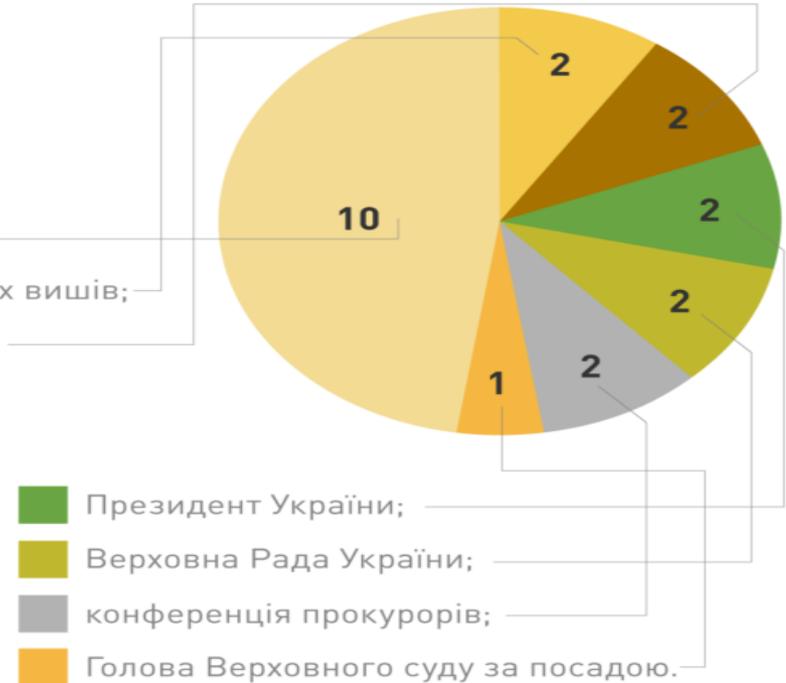
Вища рада правосуддя

21 член

терміном на **4** роки

Підстави для звільнення судді (ст.126)

неспроможність виконувати повноваження за станом здоров'я

порушення суддею вимог щодо несумісності

вчинення істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді або виявило його невідповідність займаній посаді

подання заяви про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням

незгода на переведення до іншого суду у разі ліквідації чи реорганізації суду, в якому суддя обіймає посаду

порушення обов'язку підтвердити законність джерела походження майна

Рішення про звільнення судді з посади ухвалює Вища рада правосуддя

Припинення повноважень судді (ст.126)

досягнення суддею шістдесяти п'яти років

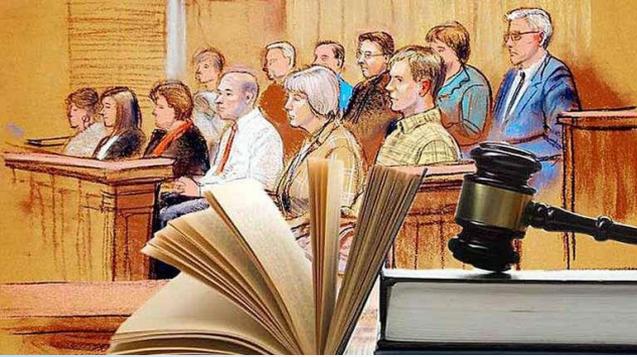
припинення громадянства України або набуття суддею громадянства іншої держави

смерті судді

набрання законної сили обвинувальним вироком щодо судді за вчинення ним злочину

набрання законної сили рішенням суду про визнання судді безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним

Припинення повноважень судді є підставою для припинення трудових відносин судді із відповідним судом, про що голова суду видає наказ

Присяжний

є особа, яка у випадках, визначених процесуальним законом, та за її згодою вирішує справи у складі суду разом із суддею або залучається до здійснення правосуддя

Для затвердження списку присяжних територіальне управління Державної судової адміністрації України звертається з поданням до відповідних місцевих рад, які формують і затверджують у кількості, зазначеній у поданні, список громадян, які постійно проживають на територіях, на які поширюється юрисдикція відповідного окружного суду

Список присяжних затверджується на три роки і переглядається в разі необхідності для заміни осіб, які вибули зі списку, за поданням територіального управління Державної судової адміністрації України

Суддівське самоврядування

Існує для захисту професійних інтересів суддів та вирішення питань внутрішньої діяльності судів в Україні Є однією з гарантій забезпечення незалежності суддів

Збори суддів

зібрання суддів відповідного суду, на якому вони обговорюють питання внутрішньої діяльності цього суду та приймають колективні рішення з обговорюваних питань

**Рада суддів
України**

є вищим органом суддівського самоврядування та діє як виконавчий орган з'їзду суддів України

**З'їзд суддів
України**

є найвищим органом суддівського самоврядування

Суддівська винагорода складається з

посадового окладу

+

доплат за:

судді місцевого суду
- 30 прожиткових мінімумів для
працездатних осіб

судді апеляційного суду,
вищого спеціалізованого суду -
50 прожиткових мінімумів для
працездатних осіб

судді Верховного Суду - 75
прожиткових мінімумів для
працездатних осіб

вислугу років

перебування на
адміністративній посаді в суді

науковий ступінь

роботу, що передбачає доступ
до державної таємниці

Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ)

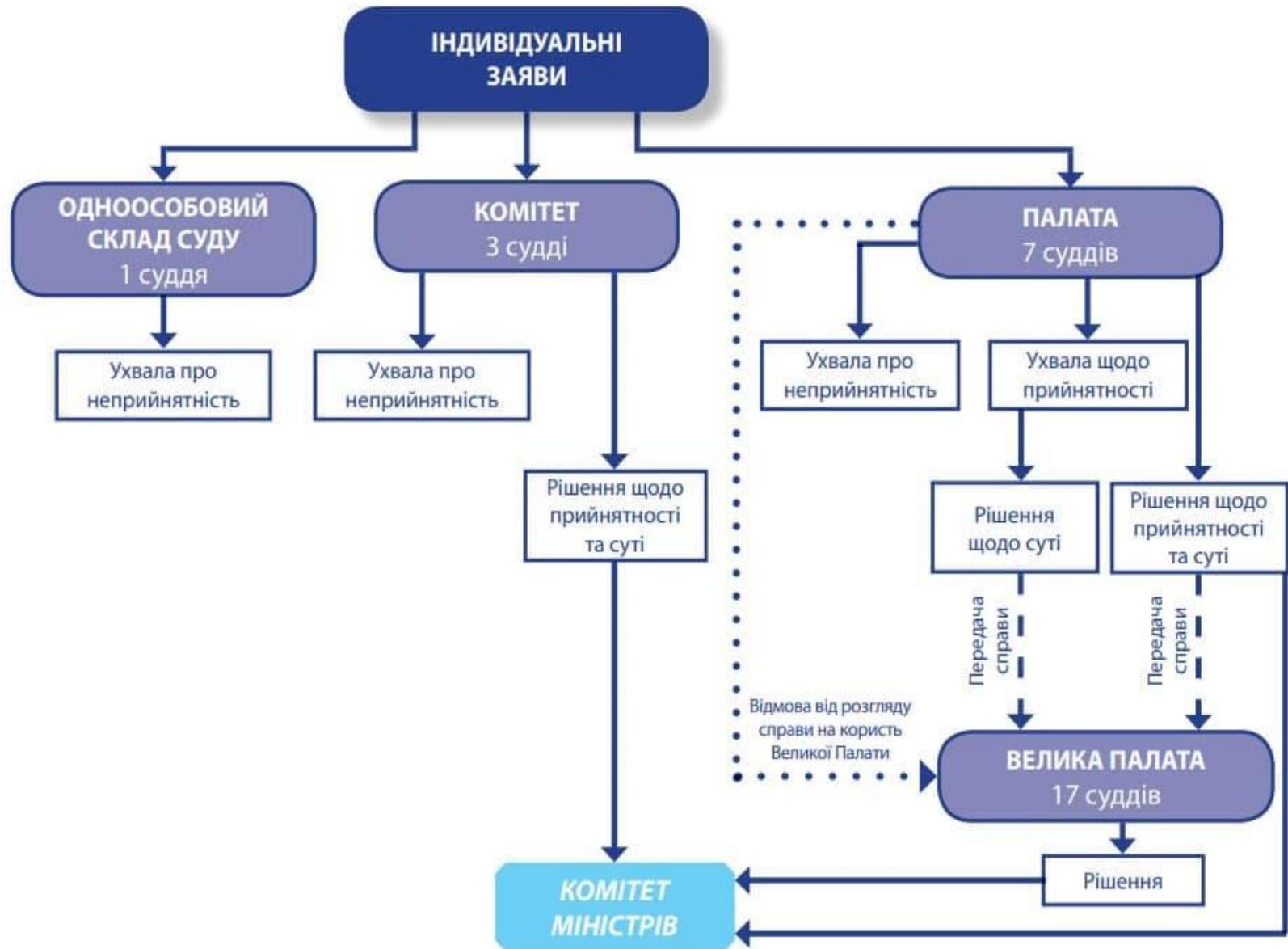

Заява до суду

Критерії прийнятності

Спрощена схема проходження заяви в Суді в залежності від його складу

Римський Статут Міжнародного Кримінального Суду (17.07.1998 р.)

РИМСЬКИЙ СТАТУТ

ЯКІ КРАЇНИ ЙОГО
ПІДПИСАЛИ ТА
РАТИФІКУВАЛИ

122 КРАЇНИ

ПІДПИСАЛИ ТА РАТИФІКУВАЛИ
РИМСЬКИЙ СТАТУТ

Є учасниками Міжнародного
кримінального суду, а злочини, які
скоєні їх громадянами або на
території цих країн, підсудні йому

2 КРАЇНИ

ПІДПИСАЛИ ТА
РАТИФІКУВАЛИ СТАТУТ,
АЛЕ ЗГОДОМ ВИЙШЛИ ЗІ
СКЛАДУ МІЖНАРОДНОГО
КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ

Інфографіку створено за даними відкритих джерел інформації станом на 05.09.2019 року

Римський статут –
головний документ роботи
Міжнародного кримінального
суду у м. Гаага

Ухвалений на
дипломатичній
конференції у Римі
17.07.1998 року

Набув чинності
01.07.2002 року

31 КРАЇНА

ПІДПИСАЛА, АЛЕ
НЕ РАТИФІКУВАЛА
РИМСЬКИЙ СТАТУТ

- 🇺🇸 США
- 🇷🇺 РФ
- 🇸🇩 Північний Судан
- 🇮🇱 Ізраїль

згодом відкликали свої
підписи під статутом

Відповідно до Віденської
конвенції про право
міжнародних договорів,
країна, яка підписала, але
не ратифікувала договір,
зобов'язана утримуватися від
дій, що завдають шкоди
об'єкту та меті договору.
Однак ці зобов'язання
анулюються, якщо країна
згодом чітко відмовляється
ставати учасником договору

СЛОВО і ДІЛО

ВИЗНАЧАЄ
ПОВНОВАЖЕННЯ СУДУ
З РОЗСЛІДУВАННЯ
МАСШТАБНИХ КРИМІНАЛЬНИХ
ЗЛОЧИНІВ, ЗОКРЕМА:

геноцид

воєнні
злочини

злочини проти
людяності

Якщо юрисдикція Міжнародного
кримінального суду визнана в окремо
взятій країні, то той чи інший конфлікт
у цій країні може розглядатися та
розслідуватися даним судом

УКРАЇНА ПІДПИСАЛА
РИМСЬКИЙ СТАТУТ
20.01.2000 РОКУ, АЛЕ
НЕ РАТИФІКУВАЛА
ЙОГО

Злочини проти людяності

діяння, коли вони вчиняються в рамках широкомасштабного або систематичного нападу, спрямованого проти будь-якого цивільного населення, і такий напад вчиняється усвідомлено

а) вбивство;
б) винищення;
в) оборнення в рабство;
г) депортація або насильницьке переміщення населення;
д) ув'язнення або інше жорстке позбавлення фізичної свободи в порушення основоположних норм міжнародного права;
е) катування;
ж) зґвалтування, сексуальне рабство, примушення до проституції, примусова вагітність, примусова стерилізація чи будь-яка інша подібна за тяжкістю форма сексуального насильства;

з) переслідування будь-якої групи або спільноти, яку можна ідентифікувати, за політичними, расовими, національними, або іншими ознаками, що загально визнані неприпустимими згідно з міжнародним правом;
и) насильницьке зникнення осіб;
й) злочин апартеїду;
к) інші нелюдські діяння подібного характеру, що умисно заподіюють сильних страждань чи тяжких тілесних ушкоджень або серйозної шкоди психічному чи фізичному здоров'ю.

Прокуратура України

Прокуратура

Є

незалежним державним інститутом і становить єдину централізовану систему, що в межах своїх повноважень і у спосіб, що передбачений Конституцією України та чинним законодавством, а також шляхом виконання покладених на неї Конституцією та законом функцій, здійснює діяльність із захисту від неправомірних посягань на права та свободи громадян, інтереси суспільства та держави

Функції прокуратури

```
graph TD; A[Функції прокуратури] --> B[підтримання державного обвинувачення в суді]; A --> C[нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство]; A --> D[представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених Законом]; A --> E[нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян];
```

підтримання державного обвинувачення в суді

нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство

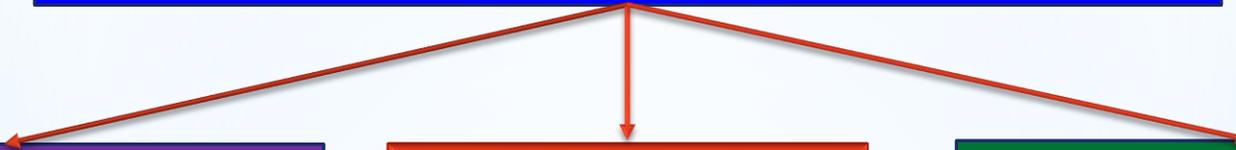
представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених Законом

нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян

Система прокуратури України

Офіс Генерального прокурора

Обласні прокуратури

Окружні прокуратури

Спеціалізована
антикорупційна
прокуратура
прокуратури

Спеціалізовані
прокуратури

- Спеціалізована екологічна прокуратура
- Спеціалізована прокуратура у військовій та оборонній сфері

Офіс Генерального прокурора

є органом прокуратури вищого рівня щодо обласних та окружних прокуратур

очолює

Генеральний прокурор

Перший заступник

Заступники
(не більше 5-ти)

В т.ч.

Заступник Генерального прокурора -
керівник Спеціалізованої
антикорупційної прокуратури.

Вимоги до кандидата на посаду Генерального прокурора

Громадянин України

володіє державною мовою

має вищу юридичну освіту

має високі морально-ділові,
професійні якості та
організаторські здібності

стаж роботи в галузі права не
менше десяти років

не має заборгованості зі сплати
аліментів, за 6 міс. з дня
пред'явлення виконавчого
документа до примусового
виконання

Не може бути призначена на посаду
прокурора особа, яка

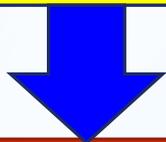
```
graph TD; A[Не може бути призначена на посаду прокурора особа, яка] --> B[визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною]; A --> C[має захворювання, що перешкоджає виконанню обов'язків прокурора]; A --> D[має незняту чи непогашену судимість або на яку накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією];
```

визнана судом обмежено
дієздатною або недієздатною

має захворювання, що
перешкоджає виконанню
обов'язків прокурора

має незняту чи непогашену судимість або на яку
накладалося адміністративне стягнення за
вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією

Генеральний прокурор
призначається на посаду

Президентом України

За згодою

Верховної Ради України

Строк повноважень Генерального прокурора
становить шість років

Одна й та ж особа не може обіймати посаду
Генерального прокурора два строки поспіль.

Генеральний прокурор
звільняється з адміністративної посади

Президентом України за згодою Верховної
Ради України

у зв'язку з поданням заяви за
власним бажанням

на підставі подання відповідного
органу, що здійснює
дисциплінарне провадження, або
Вищої ради правосуддя

у разі наявності заборгованості зі сплати
аліментів на утримання дитини, за 12 міс. з
дня пред'явлення виконавчого документа до
примусового виконання

Достроково повноваження Генерального прокурора припиняються

висловлення Верховною Радою України недовіри Генеральному прокурору

За пропозицією

1/3 депутатів від конституційного складу (150)

За відставку

проголосувало більше половини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради (226)

закінчення строку перебування на посаді Генерального прокурора

Звільнення Генерального прокурора з адміністративної посади або припинення повноважень Генерального прокурора на адміністративній посаді не припиняє його повноважень прокурора